

DEK KONUSMALARI - 7

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Dünya Enerji Konseyi Türkiye ve Shell iş birliği ile yedincisini düzenlediğimiz DEK Konuşmaları programımızda bugün Royal Dutch Shell İklim Değişikliği Başkanışmanı David HONE konuşumuzu. "Küresel İklim Değişikliği" sunumu ile Türkiye ve dünyanın iklim değişikliği açısından konumunun değerlendirildiği 7. DEK Konuşmaları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı ve DEK Türkiye Başkanı Alparıslan BAYRAKTAR, Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet ERDEM ve EPDK Başkanı Mustafa YILMAZ'ın açılış konuşmalarıyla başladı.

Moderatörlüğünü Dünya Enerji Konseyi Türkiye Başkanı Alparıslan BAYRAKTAR'ın yaptığı "Türkiye'de İklim Değişikliği, Yeni Enerjiler ve Enerji Dönüşümü" paneli ise SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Direktörü Dr. Değer SAYGIN, Arçelik A.Ş. Sürdürülebilirlik ve Resmi İlişkiler Direktörü Fatih ÖZKADI, Shell Enerji A.Ş. Kıdemli Operasyon Uzamanı Sıla BOZOK ve IFC Avrupa ve Orta Asya, Altyapı ve Doğal Kaynaklar Portföy Yöneticisi Emin Bülent İKİİŞİK'ı katılımcılarla bir araya getirdi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı ve DEK Türkiye Başkanı Alparıslan BAYRAKTAR;

Sayın BAYRAKTAR, konuşmalarına, küresel çapta düşük karbonlu ekonomiye geçiş trendinin hız kazandığını ve tüm gelişmiş/gelişmekte olan ülkelerin enerji sektörlerinin bir dönüşüm sürecine girdiğini vurgulayarak başladı.

Türkiye'nin, enerji sektörü açısından önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemde olduğunu belirten BAYRAKTAR, Türkiye'nin son 17 yıllık enerji sektörü dönüşüm hikayesini ve bu süreçte Paris İklim Anlaşması kapsamındaki yerinden bahsederek konuşmalarına devam etti.

Sayın BAYRAKTAR;

- Artık enerji sektöründe karbonsuzlaştırma, dijitalleşme, ademi merkezîyetçilik ve çeşitlendirme gibi kavramlar tartışılıyor ve enerji sektörünün dönüşümü bu tartışmalar çerçevesinde şekilleniyor.
- Türkiye'nin Ek-Dışı ülke grubuna dahil edilerek mali açıdan desteklenmesi ve iklim değişikliği ile mücadelesine devam etmesi gerektiğine inanıyorum.
- Türkiye olarak iklim değişikliği ile ilgili, dünya çapında gösterilen çabalara her zaman destek olduk ve olmaya devam edeceğiz.
- DEK Türkiye olarak, Türkiye'nin Yeşil Yol Haritası Projesimize IC4R ve İTÜ koordinasyonunda start veriyoruz.

- Tüm makro iktisadi etkileri değerlendirmek suretiyle, Türkiye ve dünya kamuoyuna bu çalışmayı sunmayı hedefliyoruz.
- Türkiye'nin Paris Anlaşmasından bağımsız bir hikaye yazması lazım.
- Bu iş sadece enerji sektörünün işi değil, tarımdan sanayiye binalara şehirlere, bütün bu anlayışın yayılması gerekiyor.
- Bütüncül ve kapsamlı yaklaşım hepsinden en önemlisi.
- Önümüzdeki süreçte her şeyin bugün hesap ettiğimizden daha hızlı dönüşeceğini düşünüyorum. Bu hızlı gelen değişime hazırlıklı olmamız gerekiyor.

Shell Türkiye Ülke Başkanı Ahmet ERDEM;

- Bize verilen emanete, dünyamıza ve gelecek nesillere sahip çıkmak için sürdürülebilir bir geleceği hedeflememiz gerekiyor. Bu hedef de küresel olarak net sıfır emisyonla ulaşmaktır.
- Ülkemizin değişen dünya düzeni ve dengeleri içinde, bu alanda da lider ve örnek bir ülke olmasının önemli olduğuna ve fırsatları beraberinde getireceğine inanıyorum. Tabii ki bunu ekonomimize fazla olumsuz etki yaratmadan yapmak öncelikli hedefimiz olmalı.
- Shell olarak 2050 senesinde sunduğumuz enerji ürünlerinin karbon yoğunluğunu yarı yarıya azaltmayı hedefliyoruz. Bu doğrultuda 2030 da dünyanın en büyük elektrik şirketi olma isteğimizi de açıkça ifade ettik
- Az karbonlu bir gelecek için yeni enerjiler yeterli değil, bu anlamda doğalgaz ve sağladığı esnekliği ile LNG ön plana çıkıyor. Türkiye son yıllarda bu alanda çok büyük aşamalar kat etti.
- Shell Türkiye olarak Türkiye'de karayolu taşımacılığına yönelik ilk istasyonumuzu açtık. LNG talebi özellikle ağır vasıta ile taşımacılık alanında da artacak.
- Sorun tabii ki sadece arz tarafında çözülemez, talep tarafında da değişimin olması lazım. Bu da yapılacak düzenlemeler, bu düzenlemelerin ve artan bilincin tüketici tercih ve davranışlarında yapacağı değişimle mümkün olacaktır. Bilinç ve ortak fayda yaratmak ta tabii ki STK'lar da çok önemli rol oynayacaktır.
- Ülkemiz ve dünyanın uzun vadeli geleceği için ekonomik, politik ve sosyal birçok zorluğu olabilecek bu emisyon hedefleri ancak elbirliğiyle, ortak noktaları bularak, birlikte çalışarak başarılabilecek konulardır.

Royal Dutch Shell İklim Değişikliği Başkanışmanı David HONE, "Küresel İklim Değişikliği Sunumu"

- 2019 yılında iklim ve karbon emisyonları geçtiğimiz her seneden daha fazla konuşuldu ve tartışıldı. Küresel ve bölgesel anlamda bir çok farklı senaryo üzerinde duruldu.

- David HONE sunumuna küresel ölçekte iklim ve sıcaklık anomalilerinin gelişiminin analizi ile başlıyor. Paris İklim Anlaşması hedeflerini ve elementlerini inceliyor. Daha sonra Türkiye enerji sisteminin analizi; tedarik, çevirim, tüketim sektörleri, araç parkı açılarından ele alıyor ve Shell İklim Senaryoları (SKY) çerçevesinde hem tüketim gelişimi hem de gaz emisyonları çerçevelerinde 2050 yılı sonrası tahminlerini ve kestirimlerini sunuyor.
- HONE, sunumuna Türkiye'nin bugünden 2070 yılına kadar net sıfır karbon emisyonu hedefine ulaşp ulaşamayacağını irdeliyor ve bu konuyla ilgili senaryolar paylaşıyor. HONE, senaryolarını oluştururken karbon fiyatlama, verimlilik artışı, elektrifikasyon, yeni enerji sistemleri, karbon yakalanması ve depolaması, yeniden orman haline getirme ve ağaçlandırma gibi bir çok enstrümandan faydalanıyor.
- HONE sunumunu Shell Türkiye İklim senaryolarını paylaşarak bitiriyor.
- 2070 yılında net sıfır emisyon hedefine ulaşabilmemiz için altı büyük adım atmamız gerekiyor:
  1. Geniş yasal çerçeve içerisinde karbon fiyatlama,
  2. Gelişme ile birlikte gelen talebi baskılamak için verimlilik,
  3. Ulaşım dahil elektrifikasyonun hızla arttırılması,
  4. Daha çok yenilenebilir enerji kaynaklarını olduğu yeni bir enerji sistemi oluşuyor. Türkiye'de bu oluşum ile uyumlu davranıyor. Bu uyumun devamı,
  5. Karbon yakalama ve depolaması,
  6. Büyük çaplı ağaçlandırma çalışmaları, gereklidir.